

Inför kvalitetsgranskning av utbildning inom yrkeshögskolan

Myndigheten ska granska kvaliteten i de utbildningar vi ansvarar för. Kvalitetsgranskningen är en del i vårt kvalitetssäkringssystem för yrkeshögskolan.

Kvalitetsgranskningens syfte är framförallt att bidra till att stärka kvaliteten i enskilda utbildningar utifrån de mål som uttrycks i regelverket. Myndigheten använder resultatet av kvalitetsgranskningar som ett av flera underlag för att bedöma en ansökan om ytterligare utbildningsomgångar. Dessutom används resultaten som underlag för att utforma stödjande insatser gentemot utbildningar och utbildningsanordnare samt som underlag i uppföljning, utvärdering och analys av hela utbildningsformen.

Kvalitet i en utbildnings olika stadier

Myndigheten erbjuder olika former av kvalitetsfrämjande insatser för nya utbildningar, bland annat ett frivilligt verktyg för diagnostisk självvärdering. Utifrån figuren ovan framgår att det diagnostiska självvärderingsverktyget är ett verktyg för att arbeta med att utveckla en utbildnings kvalitet mellan den första och andra utbildningsomgången. När en utbildning har funnits i några utbildningsomgångar och det finns resultat att utgå från genomför myndigheten en fördjupad kvalitetsgranskning. Den fördjupade kvalitetsgranskningen följs oftast av en uppföljande kvalitetsgranskning, som fokuserar på hur anordnaren har arbetat vidare med de identifierade förbättringsområden som beskrivits i den fördjupade kvalitetsgranskningen.

Diagnostisk självvärdering

Myndigheten erbjuder samtliga utbildningar en diagnostisk självvärdering. Du som utbildningsanordnare kan börja använda självvärderingen redan från att utbildningen startar. Det är ett frivilligt verktyg för dig som anordnare att själv gå igenom de områden som ingår i

myndighetens fördjupade respektive uppföljande kvalitetsgranskning. Självvärderingen är inte en granskningsform och du behöver inte redovisa resultatet till myndigheten. Verktuget är till för att hjälpa dig att "diagnostisera" din egen utbildning – vilka områden behöver ni arbeta mer med och vilka områden är ni redan nöjda med? Den diagnostiska självvärderingen kan fungera som ett stöd för att identifiera utvecklingsområden och utforma kvalitetshöjande åtgärder.

Fördjupad kvalitetsgranskning

Vanligtvis gör myndigheten en fördjupad kvalitetsgranskning av en utbildning när den har varit igång i några utbildningsomgångar. Metoden bygger på intervjuer med utbildningsanordnaren, utbildare, studerande och ledningsgruppens arbetslivsrepresentanter. Den fördjupade kvalitetsgranskningen utgår från myndighetens tolv kvalitetskriterier för yrkeshögskoleutbildningar. Respektive kriterium kan förstås som ett "idealtillstånd". I den fördjupade kvalitetsgranskningen bedömer myndigheten hur utbildningen lever upp till respektive kriterium.

Uppföljande kvalitetsgranskning

Myndigheten följer upp fördjupade kvalitetsgranskningar. Vi vill se hur anordnaren har arbetat med de förbättringsområden som har identifierats i den fördjupade kvalitetsgranskningen. Den uppföljande kvalitetsgranskningen sker med andra metoder än den fördjupade kvalitetsgranskningen och genomförs utifrån intervjuer på distans och inskickat underlag.

Kvalitetskriterier och indikatorer

Kvalitetskriterierna beskriver "idealtillståndet" i de delar av utbildningsprocessen som styrs av regelverket.

För att myndigheten ska kunna genomföra en rättssäker och effektiv granskning och värdering av kvaliteten i utbildningarna används kvalitetskriterier som utgångspunkt för våra bedömningar. Kvalitetskriterierna för yrkeshögskoleutbildningar utgår från de syften och mål som återfinns i regelverket, i förarbeten och i andra villkor som gäller för utbildningsformen.

Det kan vara svårt att mäta hur väl en utbildning motsvarar kvalitetskriterierna. Därför arbetar vi med indikatorer, som står i relation till det kriterium som ska

värderas. Till varje kvalitetskriterium som granskas finns flera indikatorer.

Resultat av kvalitetsgranskningar

Det vi har kommit fram till i en fördjupad kvalitetsgranskning sammanställs i en rapport där vi beskriver utbildningens kvalitet och identifierar eventuella förbättringsområden. Granskningen leder också till ett beslut där vi gör en samlad bedömning av utbildningens kvalitet. Om vi hittar allvarliga brister i utbildningen kan det leda till att myndigheten även gör en tillsyn av utbildningen.

Även i uppföljande kvalitetsgranskningar sammanställs resultatet i en rapport och ett beslut där vi bedömer om anordnaren har arbetat med kvaliteten på ett sätt som har stärkt kvaliteten i utbildningen och om det finns fortsatta förbättringsområden.

Besluten och rapporterna från de fördjupade kvalitetsgranskningarna publiceras på myh.se. Publiceringen gör det möjligt för blivande studerande att väga in granskningsresultaten när de ska välja mellan utbildningar och anordnare. Granskningsresultaten sammanställs årligen i en rapport som ger en generell bild av de framgångsfaktorer och utmaningar som kvalitetsgranskningarna har identifierat.

Om fördjupad kvalitetsgranskning

Urval för fördjupad kvalitetsgranskning

Varje år väljer vi ut vissa pågående utbildningar för fördjupad kvalitetsgranskning. Utbildningarna som har valts ut har bedrivits under ett antal utbildningsomgångar de senaste åren och har inte haft kvalitetsgranskning tidigare.

Metod

Granskningen inleds med att vi begär in uppgifter från utbildningsanordnaren och genomför studerandeenkäter. Under en dag genomför myndighetens utredare intervjuer med utbildningsanordnaren, den undervisande personalen, de studerande och arbetslivets representanter i ledningsgruppen.

Processen för kvalitetsgranskning av yrkeshögskoleutbildningar ser ut så här:

1. Myndigheten meddelar utbildningsledaren för den utbildning vi avser att kvalitetsgranska.
2. Vi samlar information genom att begära in bland annat ledningsgruppsprotokoll och aktuella kursplaner från utbildningsanordnaren. Vi utgår också från det underlag vi har i våra egna system (bland annat ansökan, utbildningsplan, beslut efter tidigare ärenden, studiedokumentation, resultatuppföljning). Vi skickar även ut enkäter om utbildningen till studerande och LIA-handledare inför besöket.
3. Två utredare genomför intervjuer med utbildningsledare, undervisande personal, studerande och ledningsgruppsrepresentanter för att komplettera informationen och diskutera bedömningar utifrån underlaget.
4. Utifrån den samlade informationen skriver utredarna en preliminär rapport som kommuniceras med ledningsgruppen och utbildningsanordnaren. Detta gör vi för att säkerställa att det inte finns sakfel i rapporten.
5. När granskningen är avslutad fattar myndigheten ett beslut med en samlad bedömning av kvaliteten i utbildningen.
6. I beslutet framgår om uppföljande kvalitetsgranskning eller en ny fördjupad kvalitetsgranskning kommer genomföras.

Granskningsområden

I kvalitetsgranskningar av utbildningar inom yrkeshögskolan används som tidigare nämnt tolv kvalitetskriterier. Kriterierna går att gruppera i fyra områden.

Ledningsgrupp

Stark arbetslivsanknytning i utbildningens ledningsgrupp är en viktig garant för utbildningens yrkesrelevans och arbetslivsanknytning. I en ledningsgrupp för en yrkeshögskoleutbildning ska det finnas samlad kunskap om yrkesrollen, eller yrkesrollerna, som utbildningen ska leda till. Ledningsgruppen ska löpande utvärdera och utveckla kursernas innehåll och genomförande utifrån kraven som arbetslivet ställer.

Lärande

I kvalitetsgranskningen undersöker vi den pågående utbildningens förutsättningar att genom en väl fungerande lärandeprocess bidra till att utbildningens syfte uppfylls.

Lärandeprocessen måste ge förutsättningar för ett gott resultat, det vill säga att de studerande når lärandemålen för utbildningen så som de beskrivs i utbildningsplanen.

Lärande i arbete (LIA)

LIA är en viktig del av lärandeprocessen i många yrkeshögskoleutbildningar och är därför ett eget granskningsområde. Kvalitetskriterierna inom området belyser olika aspekter av LIA – samverkan, integrering och handledar-kompetens. Inom kvalitetsgranskningen granskas den pågående utbildningens förutsättningar att genom en väl fungerande LIA bidra till att utbildningens syfte uppfylls.

Kvalitets- och värdegrundsarbete

För att utbildningen ska nå sina mål krävs ett väl fungerande kvalitetsarbete. Kvalitetsarbetet måste omfatta alla delar av utbildningen och det måste finnas beredskap för att både hantera uppkomna brister och för att säkerställa kontinuerliga förbättringar. För att klara detta krävs att anordnaren har ett väl uppbyggt system för hur kvalitetsarbetet organiseras och även dokumenteras.

Inom området kvalitets- och värdegrundsarbete undersöker vi även om anordnaren har en värdegrund som utgår från mångfald, likabehandling och jämlikhet mellan könen och hur utbildningen bidrar till att bryta traditioner i fråga om könsbundna utbildnings- och yrkesval. Vi granskar på vilka sätt anordnaren verkar för och säkerställer att värdegrunden genomsyrar utbildningens alla delar.

Gradering av kvalitetsgranskade utbildningar

När den fördjupade kvalitetsgranskningen är färdig gör vi en samlad bedömning utifrån ovan beskrivna kvalitetsområden och graderar utbildningarna vi granskar på en fyrgradig skala:

Mycket hög kvalitet. Utbildningen uppfyller i hög grad myndighetens fastställda kvalitetskriterier och bedöms ha mycket hög kvalitet. Dessutom visar dessa utbildningar på goda exempel. En utbildning med mycket hög kvalitet i genomförandet måste även visa bra resultat när det gäller andelen studerande som avslutat utbildningen med examen.

Hög kvalitet. Utbildningen uppfyller i hög grad myndighetens fastställda kvalitetskriterier och bedöms ha hög kvalitet.

Inte tillräckligt hög kvalitet. Utbildningen uppfyller inte i tillräcklig grad myndighetens fastställda kvalitetskriterier och bedöms inte ha tillräckligt hög kvalitet. Utbildningen behöver utvecklas för att nå upp till hög kvalitet. Myndigheten bedömer att det är fullt möjligt att genomföra de åtgärder som behövs inom rimlig tid.

Bristande kvalitet. Utbildningen uppfyller inte myndighetens fastställda kvalitetskriterier och bedöms ha bristande kvalitet. Utbildningen behöver utvecklas för att nå upp till hög kvalitet. Myndigheten bedömer att det är osäkert om de åtgärder som behövs kan genomföras inom rimlig tid.

Om uppföljande kvalitetsgranskning

Urval för uppföljande kvalitetsgranskning

Vi gör vanligtvis en uppföljande kvalitetsgranskning av utbildningen året efter att vi gjort den fördjupade kvalitetsgranskningen.

Metod

I den uppföljande kvalitetsgranskningen fokuserar vi på de förbättringsområden som vi identifierade i den fördjupade kvalitetsgranskningen. Syftet är att följa upp hur anordnaren har arbetat med att förbättra utbildningen på dessa områden.

Processen för uppföljande kvalitetsgranskning av yrkeshögskoleutbildningar ser ut så här:

1. Myndigheten meddelar utbildningsledaren för den utbildning vi avser att kvalitetsgranska.
2. Anordnaren skickar in underlag om hur de har arbetat med de förbättringsområden som identifierades i den fördjupade granskningen. Anordnaren kompletterar svaren med protokoll från de möten ledningsgruppen haft sedan den fördjupade granskningen.
3. Efter att myndigheten tagit emot svaren gör vi intervjuer med anordnaren, vanligtvis i form av utbildningsledaren, samt en eller flera studeranderepresentanter. Vid behov kan vi även intervjua andra parter i utbildningen.
4. Utredaren skriver en rapport och myndigheten fattar ett beslut efter den uppföljande kvalitetsgranskningen. I rapporten beskrivs hur anordnaren och ledningsgruppen har arbetat med de identifierade förbättringsområdena och om några av dem kvarstår. Både rapport och beslut skickas till utbildningsanordnaren och utbildningens ledningsgrupp. Beslutet innehåller en samlad bedömning av hur anordnaren arbetat med att förbättra kvaliteten på utbildningen.

Granskningsområden

Som tidigare nämnts bygger uppföljande kvalitetsgranskningar på samma områden och kvalitetskriterier som de fördjupade kvalitetsgranskningarna. Däremot fokuserar myndigheten i uppföljningen på de områden där vi har identifierat förbättringsområden, vilket gör att vissa områden kan utelämnas.